

застосунку «Дія», і закінчуючи інтернетом речей та виходом підприємств у відкриту інформаційну площину (власні сайти, сторінки в соціальних мережах та відеомайданчиках)) доцільно орієнтуватися на дотримання принципу «цифрове від початку до кінця». Впровадження цього принципу націлює на підвищення прозорості звітної інформації, спрощення встановлення джерел її походження, зростання аналітичності таких даних.

Враховуючи наведене, цифровізація має потенціал для прискорення розвитку інтегрованої звітності агропідприємств, проте не здатна його реалізувати без зміни підходів до управління інформаційними потоками та способів позиціонування підприємства в інфопросторі.

Список використаних джерел:

1. World That Counts: Mobilizing the Data Revolution for Sustainable Development. Report prepared at the request of the United Nations Secretary-General. Independent Expert Advisory Group on a Data Revolution, 2014. 28 p. <http://www.undatarevolution.org/report/>.

МАЙБУТНЄ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Вісцька О.В., к.е.н., с. н.с.

*Інститут економіки промисловості
Національної академії наук України*

Наразі традиційний підхід до оподаткування прибутку підприємств не відповідає вимогам ринку цифрових товарів та послуг, який дедалі зростає [8], що обумовлює появу альтернативних підходів до оподаткування прибутку підприємств як в Україні, так і у світі. Такі підходи лежать не лише у площині наукових дискусій [1, 7], а й у площині міжнародних ініціатив [4, 5] та національних пропозицій [9, 10].

Для оцінки бажаності та імовірності настання різних сценаріїв розвитку системи оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 р. був проведений 4-х раундовий метод Делфі із залученням 14 експертів у сфері оподаткування з України та країн СНД.

У Раунді № 1 експерти затвердили 14 сценаріїв розвитку системи оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 р. (Рис.)

У Раунді № 2 експерти оцінили бажаність та ймовірність настання кожного сценарію до 2035 р. в Україні, використовуючи оцінки в інтервалі від 1 до 5, де 1 – повна впевненість, що сценарій є небажаним / не настане; 5 – повна впевненість, що сценарій є бажаним / настане. Також до кожної оцінки експерти наводили аргументи для обґрунтування своєї позиції.

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Цей проєкт фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ТДАТУ](#)

За результатами Раунду № 2 для кожного сценарію розраховувався розмір інтерквартильного інтервалу (IQR) та медіана (Me).

Розмір інтерквартильного інтервалу характеризував ступінь досягнення консенсусу або неузгодженості оцінок експертів: $IQR \leq 1,00$ – сильний консенсус; $1,00 < IQR \leq 1,50$ – помірний консенсус; $1,50 < IQR \leq 2,00$ – помірна неузгодженість; $2,00 < IQR$ – сильна неузгодженість.

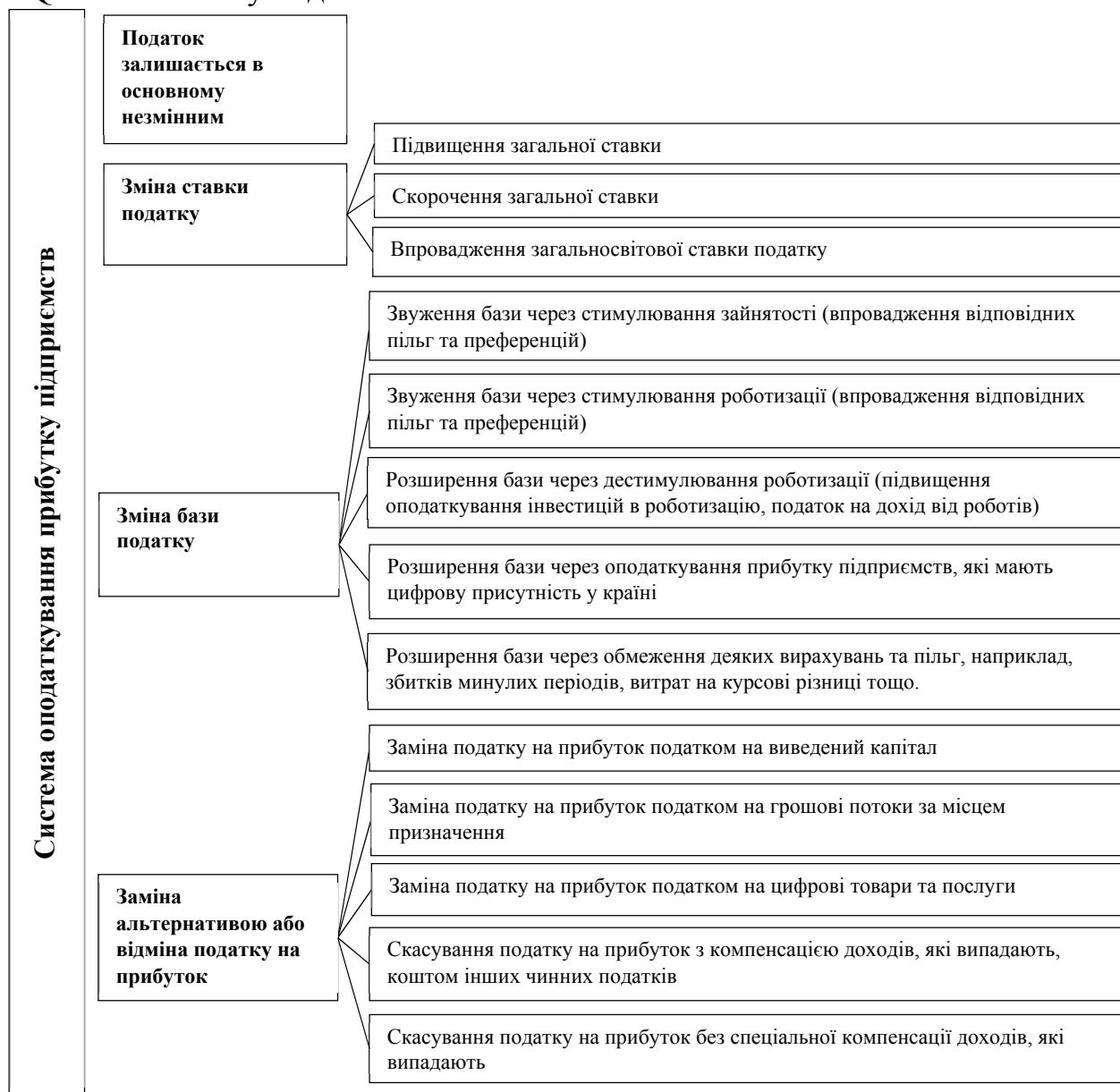

Рис. 1. Сценарії розвитку системи оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 р.

Медіана показувала результат оцінок.

Для сценаріїв, по яких не було досягнуто консенсусу у Раунді № 2 експерти провели повторні оцінки у Раундах № 3-4.

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Цей проект фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ТДАТУ](#)

Отримані результати дослідження не закрили дискусію про те, якою буде система оподаткування прибутку підприємств в Україні до 2035 року, а лише підсвітили нові питання, які потребують подальшого дослідження:

1. Всі сценарії, за якими було досягнуто сильний та помірний консенсус, належать до сценаріїв небажаних та / або малоймовірних (медіана ≤ 2). При цьому в експертів не було сформовано єдиної точки зору щодо майбутнього традиційної системи оподаткування прибутку підприємств.

2. Сценарій, який є найбільш бажаним за оцінками експертів (медіана = 4), – «Розширення бази через оподаткування прибутку підприємств, які мають цифрову присутність у країні» – після 4-х раундів залишився помірно неузгодженим. Попри те, що на сьогодні це найбільш обговорюваний у світі сценарій, який разом з менш бажаним з точки зору експертів сценарієм «Введення загальносвітової ставки податку на прибуток» був запропонований ОЕСР в рамках ініціатив Pillar 1 та Pillar 2 для 139 країн світу, ймовірність настання цих двох сценаріїв була оцінена експертами як 50/50 зі збереженням помірно неузгодженості в оцінках.

3. Найбільш небажаний з точки зору експертів сценарій, за яким було досягнуто найсильніший консенсус (IQR = 0), – «Підвищення основної ставки податку на прибуток» – розглядається Нобелівським лауреатом Дж. Стігліцом як один з бажаних сценаріїв для окремої групи країн, в тому числі в контексті ініціативи ОЕСР Pillar 1 та Pillar 2 [6].

4. Найбільш обговорюваний з 2015 р. в Україні сценарій – «Заміна податку на прибуток податком на виведений капітал» – продемонстрував сильну неузгодженість експертів щодо бажаності його настання, а також помірний консенсус щодо низької ймовірності його настання.

При інтерпретації результатів дослідження важливо зважувати на його обмеження:

1. Експертна група складалася із фахівців з України та країн СНД, що могло вплинути на широту поглядів на досліджувану проблему.

2. Результати дослідження залежать від соціально-економічних та інституційних умов України та не можуть повною мірою бути екстрапольовані на податкові системи інших країн світу.

Список використаних джерел:

1. Abbott, R., Bogenschneider, B. Should Robots Pay Taxes? Tax Policy in the Age of Automation. *Harvard Law & Policy Review*. 2018. Vol. 12. P. 145-175. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2932483>. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

2. Asen, E. What European OECD Countries Are Doing about Digital Services Taxes. Tax Foundation. 2021. URL: <https://taxfoundation.org/digital-tax-europe-2020/>. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

3. Auerbach, A., Devereux, M.P., Keen, M., Vella, J. Destination-Based Cash Flow Taxation. Saïd Business School. *Research Papers*. 2017. URL: <https://eml.berkeley.edu/~auerbach/CBTWP1701.pdf>. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Цей проєкт фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ТДАТУ](#)

4. European Commission. Fair Taxation of the Digital Economy. 2018. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/fair-taxation-digital-economy_en. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

5. OECD. Inclusive Framework of BEPS. Addressing the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy. 2020. URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/brochure-addressing-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2020.pdf>. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

6. Stiglitz, J.E. The Global Tax Devil Is in the Details. *Project Syndicate*. 06 July 2021. URL: <https://www.project-syndicate.org/commentary/problems-with-global-tax-reform-proposals-by-joseph-e-stiglitz-2021-07>

7. Tal, D. Future of taxation: Future of the economy P7. *Quantumrun*. 2020. URL: <https://www.quantumrun.com/prediction/future-taxation-future-economy-p7>. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

8. Вісцька, О.В. Перспективи оподаткування прибутку від реалізації цифрових товарів та послуг в Україні. *Економіка промисловості*. 2019. № 2. С. 30-50.

9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо запровадження податку на виведений капітал на заміну податку на прибуток підприємств. Проект Закону України № 3665 від 16.06.2020. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69156. Дата останнього звернення: 05.09.2021.

10. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні. Проект Закону України № 5376 від 14.04.2021. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71663. Дата останнього звернення: 05.09.2021

ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ОБЛІКУ

Голуб Н.О., к.е.н., доцент

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

Цифровізація (з англ. digitalization) — це впровадження цифрових технологій в усі сфери життя. Цифровізація — це один із головних факторів зростання світової економіки в найближчі 5–10 років. Крім прямого підвищення продуктивності, яке отримують компанії від цифрових технологій, є ланцюг непрямих переваг цифровізації, як-от економія часу, створення нового попиту на нові товари й послуги, нова якість та цінність тощо.

Цифрова економіка — це тип економіки, де ключовими факторами (засобами) виробництва є цифрові дані: числові, текстові тощо. Їх використання як ресурсу дає змогу істотно підвищити ефективність, продуктивність, цінність послуг та товарів, побудувати цифрове суспільство.

This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained there in.

Цей проект фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі. [Кафедра маркетингу ДДАТУ](#)